

Unijní právní nástroje na ochranu oznamovatelů

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou ochrany oznamovatelů v rámci Evropské unie, se zvláštním důrazem na pohled Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. V kontextu dané problematiky provádí práce též analýzu přístupu Evropského soudu pro lidská práva, který se k ochraně oznamovatelů v minulosti prostřednictvím své judikatury mnohokrát vyjadřoval. Ten na danou problematiku pohlíží z pohledu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, pro hledání odpovědí na otázky efektivního poskytování právní ochrany oznamovatelů jsou však jeho rozhodnutí relevantním zdrojem informací.

V dalším diplomová práce analyzuje provedenou transpozici směrnice do českého právního řádu zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů. K vyvození závěrů o souladnosti transponované právní úpravy České republiky s unijní úpravou byla provedena komparativní analýza s rakouským, německým a slovenským právním řádem. Provedená analýza odhaluje dílčí rozdíly v přístupu k transpozici a implementaci mezi těmito členskými státy Evropské unie. Cílem práce je pak přinést objektivní pohled na efektivitu právních nástrojů zvolených k zajištění ochrany oznamovatelů v kontextu právních řádů Evropské unie a zároveň vyhodnotit, do jaké míry byly unijní požadavky úspěšně promítnuty v českém právním prostředí.

Práce čerpala především z národních právních úprav ochrany oznamovatelů ve spojení s úplným zněním evropské směrnice. Za zdroj dále posloužila doposud dostupná odborná literatura a rozhodovací praxe soudů, v kontextu aktuálnosti tématu jsou však tyto naposled jmenované zdroje pouze podpůrné, jelikož je téma prozatím velmi živé. Práce je vhodným příspěvkem k aktuálně probíhající veřejné diskuzi o ochraně oznamovatelů na půdě Evropské unie. Získané poznatky mimo jiné poslouží jako základní kámen pro další výzkum v oblasti této problematiky. Diplomová práce zároveň poskytuje hlubší porozumění problematice ochrany oznamovatelů v kontextu unijního práva a nabízí hodnotné informace pro právní praxi.